

gemeente Houten

1e Bestuursrapportage 2026

12 mei 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
2. Financiële Samenvatting	5
2.1 Begrotingssaldo	5
2.3 Bijstellingen bestaande en nieuwe kredieten	5
2.4 Belangrijkste beleidsinhoudelijke afwijkingen	5
2.5 Onzekerheden	5
3. Begrotingsstanden	6
3.1 Actueel begrotingssaldo	6
3.2 Bijstellingen op hoofdlijnen	7
3.3 Bijstellingen subsidies	8
3.4 Stand van zaken bezuinigingen	9
3.5 Meerjarige effecten	13
4. Programma's	14
4.1 Voor en met inwoners	14
4.2 Samen Leven	15
4.3 Duurzame leefomgeving	18
4.4 Goede bereikbaarheid	21
4.5 Integrale veiligheid	22
4.6 Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	23
5. Onzekerheden	25
6. Bijstellingen reserves, voorzieningen, kredieten en risico's	27
6.1 Mutaties reserves	27
6.2 Mutaties voorzieningen	28
6.3 Mutaties investeringskredieten	28
6.4 Mutaties risico's en onzekerheden	29

1. Inleiding

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage 2026, waarin wij rapporteren over beleidsinhoudelijke en financiële afwijkingen. Het doel van de bestuursrapportages is drieledig: Allereerst, om de raad te informeren over het te verwachten (financiële) resultaat en afwijkingen ten opzichte van de begroting. Ten tweede, biedt het mogelijkheden tot bijsturing op alle niveaus van raad tot aan teammanager. Ten derde, wordt de begrotingsrechtmatigheid geborgd, omdat er naar aanleiding van de bestuursrapportage een begrotingswijziging wordt gemaakt.

In het kader van motie 68-24 "sturen op maatschappelijke resultaten" hebben we blijvend aandacht voor verbeteringen op zowel proces als inhoud. Nieuw in deze rapportage is de actualisatie van de subsidies. Ook is deze eerste bestuursrapportage uitgebreider op inhoud dan gebruikelijk bij een eerste bestuursrapportage. Dit hebben we gedaan om meer grip en inzicht te krijgen en meer sturing te kunnen geven. Bij het krijgen van meer grip en inzicht horen ook diverse verbeteracties. In deze bestuursrapportage is de opschoningsactie voor de stelposten meegenomen.

Uit deze eerste bestuursrapportage komt het beeld dat we eind 2026 verwachten af te sluiten met een positief resultaat. We doen in deze bestuursrapportage niet direct voorstellen voor inzet van dit verwachte voordeel. De reden is dat er nog veel onzekerheden zijn in 2026, zie ook hoofdstuk 5 in deze eerste bestuursrapportage. Ook op de langere termijn staat de gemeente Houten voor grote sociale en fysieke opgaven, enige voorzichtigheid is dus op zijn plaats. Als daar aanleiding voor is komen we op een later moment nog met een apart integraal voorstel voor intensivering

Leeswijzer

De eerste bestuursrapportage 2026 is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de financiële samenvatting gegeven. Hoofdstuk 3 presenteert op hoofdlijnen de opbouw van het begrotingssaldo, de belangrijkste mutaties, de nieuwe of bijgestelde subsidieplafonds, stand van zaken van de bezuinigingen en de wijziging van het meerjarig saldo. In hoofdstuk 4 worden per programma de beleidsinhoudelijke en financiële afwijkingen toegelicht. Hoofdstuk 5 informeert uw raad over diverse onzekerheden. Tot slot, in hoofdstuk 6 relevante overzichten van de mutaties op reserves, voorzieningen, investeringskredieten en risico's.

In deze bestuursrapportage worden financiële afwijkingen groter dan € 25.000 meegenomen. Conform de Financiële Verordening worden alle financiële afwijkingen groter dan € 150.000 toegelicht. Dat betekent dat afwijkingen kleiner dan € 150.000 worden meegenomen onder overige verschillen en dus niet nader toegelicht worden.

Alle bedragen in de tabellen van deze rapportage zijn in duizendtallen. Alle bijstellingen met een positief effect op het begrotingssaldo worden met een positief bedrag weergegeven. Het gaat dan om lastenverlagingen en batenverhogingen. Andersom, worden bijstellingen met een negatief effect op het begrotingssaldo met een negatief bedrag weergegeven. Het betreft dan lastenverhogingen en batenverlagingen.

2. Financiële Samenvatting

2.1 Begrotingssaldo

Het begrotingssaldo voorafgaand aan de eerste bestuursrapportage 2026 bedroeg een tekort van € 404.000. In deze bestuursrapportage zijn een groot aantal financiële afwijkingen verwerkt, waardoor het begrotingssaldo in totaal toeneemt met € 1.590.000. De eerste bestuursrapportage 2026 sluit daarom met een positief geprognosticeerd begrotingssaldo van € 1.186.000.

Omschrijving	2026
Primitief begroot	0
Mutaties voor de 1e bestuursrapportage	-404
Begrotingssaldo voor 1e bestuursrapportage	-404
Mutaties 1e bestuursrapportage	1.590
Saldo na 1e bestuursrapportage	1.186

bedragen x 1000

De totale bijstelling van het begrotingssaldo in de eerste bestuursrapportage 2026 bedraagt € 1.590.000 positief. De belangrijkste voordelen komen door opschoning van de stelposten en actualisatie van de kapitaallasten.

Het grootste nadelen zijn het effecten van de septembercirculaire 2025 die doorwerken vanaf 2026 en de benodigde inhuur om de basis op orde te brengen bij vastgoed.

2.2 Bijstellingen subsidies

In de begroting 2026 zijn een aantal subsidieplafonds vastgesteld. Er moeten twee nieuwe plafonds worden vastgesteld, die waren bij het opstellen van de begroting nog niet bekend en twee plafonds moeten worden opgehoogd. Naast de subsidie met een regeling worden er subsidies verstrekt aan specifieke organisaties. Deze zogenaamde begrotingssubsidies dienen door de raad te worden vastgesteld. In 2026 betreft het twee subsidies; een voor de Stichting Ondernemersfonds Houten en een voor Stichting aan de Slinger. De dekking komt bijna in zijn geheel uit de bestaande begroting. In hoofdstuk 3.2 is dit nader toegelicht.

2.3 Bijstellingen bestaande en nieuwe kredieten

Via deze bestuursrapportage wordt de raad gevraagd nieuw kredieten, ophogingen, verlagingen of afsluiten van bestaande kredieten te voteren. Hieronder worden de betreffende kredieten beknopt weergegeven, in hoofdstuk 6.3 wordt elke verhoging nader toegelicht. Het gaat om de volgende investeringen:

- Krediet 2026 vrijgeven voor WRP 2024-2027 € 1.090.000
- Bijstelling krediet voor bomen en elementen - € 192.000
- Reconstructie parkeereiland € 27.000
- Verhoging krediet veegmachine € 65.000
- Afsluiten krediet afkoppelen en ontsteden - € 199.000

2.4 Belangrijkste beleidsinhoudelijke afwijkingen

In de bestuursrapportages wordt gerapporteerd over afwijkingen van voorgenomen beleidsdoelen, -effecten en prestaties. In de eerste bestuursrapportage 2026 worden geen grote beleidsinhoudelijke afwijkingen gemeld.

2.5 Onzekerheden

In deze bestuursrapportage worden diverse afwijkingen toegelicht. Daarnaast zijn er ontwikkelingen waarover wij uw raad graag informeren, maar die we nog niet voldoende kunnen kwantificeren om als begrotingswijziging mee te nemen. Deze onzekerheden zijn in hoofdstuk 5 verder uitgewerkt.

3. Begrotingsstanden

3.1 Actueel begrotingssaldo

Het begrotingssaldo voorafgaand aan de eerste bestuursrapportage 2026 bedroeg een tekort van € 404.000. In deze bestuursrapportage zijn een groot aantal financiële afwijkingen verwerkt, waardoor het begrotingssaldo in totaal toeneemt met € 1.590.000. De eerste bestuursrapportage 2026 sluit daarom met een positief geprognosticeerd begrotingssaldo van € 1.186.000.

Omschrijving	2026
Primitief begroot	0
Mutaties voor de 1e bestuursrapportage	-404
Begrotingssaldo voor 1e bestuursrapportage	-404
Mutaties 1e bestuursrapportage	1.590
Saldo na 1e bestuursrapportage	1.186

bedragen x 1000

Onderstaand overzicht presenteert de besluiten die genomen zijn vanaf de primitieve begroting 2026. Het vormt daarmee de onderbouwing voor het begrotingssaldo voorafgaand aan de eerste bestuursrapportage (€ -/- 404.000).

Omschrijving	Bedrag x 1000
Primitieve begroting 2026	0
Mutaties inclusief reserve mutaties:	
Tot 2e bestuursrapportage 2025 (actualisatie ODU)	-51
2e bestuursrapportage 2025 (raadsbesluit 7/10/25)	-2
Na 2e bestuursrapportage 2025	32
WIL 1e begrotingswijziging 2026 (raadsbesluit 27/1/26)	-330
VRU begrotingswijziging 2026 (raadsbesluit 3/3/26)	-53
Begrotingssaldo voor 1e bestuursrapportage	-404
Mutaties 1e bestuursrapportage	1.590
Saldo na 1e bestuursrapportage	1.186

Bedragen x 1000

Na 2e bestuursrapportage 2025

In de Perspectiefnota 2026 is bezuiniging S.19 "harmonisatie minimaregelingen" opgenomen. We zijn er vanuit gegaan dat de besparing van € 150.000 pas in 2027 wordt gerealiseerd. Met het vaststellen van de nieuwe verordening Individuele Inkomens toeslag en de nieuwe beleidsregels voor Bijzondere bijstand wordt een deel van de beoogde besparing al vanaf 2026 gerealiseerd. De besparing van € 32.000 is als zodanig een onvoorzien voordeel in 2026.

3.2 Bijstellingen op hoofdlijnen

De totale bijstelling van het begrotingssaldo in de eerste bestuursrapportage 2026 bedraagt € 1.590.000 positief. In onderstaande tabel worden de belangrijkste mutaties beknopt weergegeven. Mutaties kleiner dan € 150.000 worden in deze tabel samengevat onder de noemer "Overige verschillen".

De belangrijkste voordelen komen door het opschonen van de stelposten (€ 856.000) en het actualiseren van de kapitaallasten in verband met doorgeschoven investeringen van 2025 naar 2026 (€994.000).

Stelposten zijn posten in de begroting, waarvan de invulling nog niet duidelijk is. Deze mogen uitsluitend (tijdelijk) worden gebruikt om op te begroten. In onze begroting is een groot aantal stelposten opgenomen, waarvan sommige al meerdere jaren bestaan (opschoning is al een tijdje niet gedaan). Dit creëert een onjuist financieel beeld en bemoeilijkt goede sturing. Het opschonen van de stelposten is een actie om het financiële beeld actueler te maken. Daarnaast zullen we er in de toekomst voor zorgen dat er niet onnodig stelposten in de begroting zitten.

De actualisatie van de kapitaallasten is een jaarlijkse actualisatie van de begroting die we moeten doen als bekend is welke kredieten we einde van het jaar gaan afsluiten en welke kredieten doorschuiven in verband met vertraging. Vanaf de begroting 2027 gaan we hier op een eerder moment al strakker op sturen, zodat we niet onnodig beslag leggen op structurele middelen.

De belangrijkste nadelen zijn de effecten vanaf 2026 van de septembercirculaire 2025 en de inhuur die nodig is om de basis op orde te brengen bij vastgoed.

Voor een nadere toelichting van alle mutaties per programma wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

Omschrijving	Programma	Bedrag
Opschoning stelposten	Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	856
Correctie kapitaallasten i.v.m. doorgeschoven investeringen van 2025 naar 2026	Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	780
Correctie kapitaallasten i.v.m. doorgeschoven investeringen onderwijs van 2025 naar 2026	Samen Leven	214
Bijstelling stelposten kapitaallasten	Samen Leven	210
Bijdrage Houten aan bedrijfsvoeringskosten Regionale Backoffice Lekstroom (RBL)	Samen leven	121
September circulaire 2025 - effecten vanaf 2026	Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	-198
Extra inhuur vastgoed	Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	-250
Omzetten constructie reserve BOR	Duurzame leefomgeving	-1.603
Overige verschillen < € 150.000	alle	-186
Totaal bijstellingen excl. mutaties reserves		-56
Mutaties bestemmingsreserve BOR	Duurzame leefomgeving	-223
Omzetten constructie reserve BOR	Duurzame leefomgeving	1.513
Overige verschillen < € 150.000	Alle	356
Totaal mutaties reserves		1.646
Totaal effect eerste bestuursrapportage 2026		1.590

Bedragen x 1

Onderstaande tabel weergeeft de mutaties van de eerste bestuursrapportage 2026 per soort. De autonome ontwikkelingen zijn voornamelijk de effecten vanuit het gemeentefonds. De andere mutaties betreffen ontwikkelingen binnen bestaand beleid.

Omschrijving	Bedrag
Administratieve wijzigingen/ Technische wijzigingen	1.612
Autonome ontwikkelingen	-109
Ontwikkelingen binnen bestaand beleid	87
Totaal	1.590

3.3 Bijstellingen subsidies

De gemeente Houten verstrekt subsidies op grond van een zestal regelingen. Daarnaast wordt een aantal subsidies verleend op basis van de Asv. Voor regelingen en voor de subsidies op grond van de Asv heeft de raad een subsidieplafond vastgesteld bij de begroting 2026. Voor de regeling Beschermd Thuis en isolatie koopwoningen kon het plafond nog niet worden vastgesteld omdat pas recent bekend is hoeveel geld hiervoor beschikbaar is. Voor de regeling SBI en voor subsidies zonder specifieke regeling blijkt het plafond verhoogd te moeten worden.

Subsidieplafonds 2026

Regeling	(nieuw) subsidieplafond	Toelichting bestedingsdoel
Sociale Basis Infrastructuur	5.479.678,14	Het subsidieplafond moet worden verhoogd omdat onder de regelingen ook een aantal SPUKs wordt verleend.
Beschermd Thuis	517.317	Het subsidieplafond is met de begroting 2026 nog niet vastgesteld. Dit omdat toen nog niet duidelijk was hoeveel budget vanuit de gemeente Utrecht beschikbaar was. Inmiddels is dit budget bekend en kan het plafond worden vastgesteld.
Isolatie koopwoningen	899.008	Het subsidieplafond is met de begroting 2026 nog niet vastgesteld omdat toen nog niet duidelijk was hoeveel budget vanuit de SPUK-subsidie beschikbaar was. Inmiddels is dit budget bekend en kan het plafond worden vastgesteld.
Subsidie zonder specifieke regeling	339.509	Vanwege het verlenen van een aantal incidentele subsidies (o.a. het doorzetten van een SPUK en het doorzetten van een decentrale uitkering) dient het subsidieplafond verruimd te worden.

Naast de subsidie met een regeling worden er subsidies verstrekt aan specifieke organisaties. Deze zogenaamde begrotingssubsidies dienen door de raad te worden vastgesteld. In 2026 betreft het twee subsidies; een voor de Stichting Ondernemersfonds Houten en een voor Stichting aan de Slinger.

Begrotingssubsidies 2026

Naam organisatie	Maximaal te verlenen subsidie 2026	Toelichting bestedingsdoel
Stichting aan de Slinger	80.000	Het college heeft voor de periode 2024-2027 middelen vrijgemaakt om het theater te compenseren voor gestegen energieprijzen. Aan het theater kan voor dit bestedingsdoel subsidie verleend worden.
Stichting ondernemersfonds Houten	535.000*	Betreft jaarlijkse subsidie aan het ondernemersfonds op basis van het raadsbesluit van 15 februari 2022. De hoogte van de subsidie is €50 per €100.000 WOZ-waarde op niet-woningen.

* indicatie

3.4 Stand van zaken bezuinigingen

De bezuinigingen zoals vastgesteld in de Perspectiefnota 2026 zijn opgedeeld in vier domeinen. Voor de opgaven vanuit het fysieke domein, domein bedrijfsvoering en de financiële maatregelen is de realisatie conform verwachting. Voor het sociaal domein verlopen de ontwikkelingen door de beleidsmatige complexiteit minder voorspelbaar, maar wel op koers. Hieronder wordt nader toegelicht hoe invulling kan worden gegeven aan de bezuinigingen die in de Perspectiefnota 2026 als taakstellend of als PM-post zijn opgenomen.

R.3 Taakstelling op binnen- en buitensportfaciliteiten

De voorgaande raad heeft per amendement¹ bij de Perspectiefnota 2026 besloten om het taakstellende bedrag van bezuinigingsmaatregel R.3 “Taakstelling op binnen- en buitensportfaciliteiten” op PM te zetten. Het taakstellende bedrag was oorspronkelijk € 200.000 in 2027 oplopend tot € 600.000 in 2029. In plaats daarvan riep het amendement het voorgaande college op om eerst in gesprek te gaan met de sportverenigingen over wat zij zouden kunnen bijdragen aan bezuinigingen alvorens dit in de begroting te verwerken.

De uitkomst van de gesprekken is dat de sportverenigingen weinig ruimte zien voor bezuinigingen. Er zijn slechts een aantal kleine besparingen (bijvoorbeeld eventuele overdracht van enkele onderhoudstaken) gevonden die bovendien niet over de volledige breedte van de sport kunnen worden doorgevoerd omdat het maatwerk per vereniging betreft. Uit de gemeentelijke financiën blijkt dat er grote verschillen zijn in de vergoeding die verenigingen betalen voor gelijksoortige voorzieningen. Om te kunnen sturen op de hoogte van de bijdrage die verenigingen betalen voor hun voorzieningen - waarbij er ook sprake is van een gelijke vergoeding voor gelijke voorzieningen - is harmonisatie wenselijk. Daarbij is er vanuit de verenigingen veel behoefte aan een duidelijk beleid vanuit de gemeente met betrekking tot de (georganiseerde) sport, vooral in relatie tot (toekomstige) ruimtelijke ontwikkelingen. Er wordt dit jaar gestart met het opstellen van nieuw kader stellend beleid voor de sport en met de harmonisatie van de tarieven voor de buitensport. De nieuwe raad en college kunnen er overigens alsnog voor kiezen de bij de Perspectiefnota 2026 opgenomen taakstellende bedragen te bekrachtigen.

F.3 Verhoging investeringsgrens

De verhoging van de investeringsgrens van € 10.000 naar € 25.000 maakt het investeringsbeleid doelmatiger, uitvoerbaarder en bestuurlijk beter stuurbaar. Kleinere uitgaven worden niet langer geactiveerd maar direct ten laste van de exploitatie gebracht, wat leidt tot incidentele exploitatielasten. De oorspronkelijke beoogde structurele besparing op kapitaalslasten van € 60.000 wordt hierdoor vrijwel volledig gerealiseerd vanaf 2027. Tegelijkertijd richt het investeringsprogramma zich sterker op projecten met strategische, meerjarige betekenis en vermindert het administratieve lasten. De maatregel wordt formeel geborgd via de geactualiseerde nota Investeren, Waarden en Afschrijven, zodat de nieuwe grens structureel in het financiële beleid wordt verankerd. De actualisatie wordt van de zomer ter besluitvorming aan de nieuwe raad voorgelegd.

F.4 Invoeren restwaardebeleid

De bezuinigingsmaatregel F.4 is als PM-post opgenomen in de Perspectiefnota 2026. Onderzoek naar de toepassing van restwaarden bij gemeentelijke gebouwen laat zien dat het huidige beleid van afschrijving tot nul het meest prudent en BBV-conform is. Achteraf verhogen van restwaarden is niet toegestaan, en bij nieuwbouw, ook circulair, is het in de praktijk nauwelijks verantwoord toepasbaar door onzekerheden over toekomstig gebruik, hergebruik en marktwaarde. Een restwaarde zou alleen een boekhoudkundig effect hebben en geen kasmiddelen of structurele financiële ruimte creëren. Het huidige uitgangspunt wordt daarom gehandhaafd. Dit betekent overigens niet dat de ambitie om circulair te bouwen niet kan worden voortgezet; het betreft primair een aanbeveling op het gebied van de boekhoudkundige systematiek.

R.6 Taakstelling op investeringsplanning

Deze opgave betreft een structurele taakstelling van € 100.000 op de kapitaalslasten. De taakstelling ziet op de gehele investeringsportefeuille van de gemeente en raakt daarmee stedelijke ontwikkeling, vastgoed, onderwijshuisvesting, mobiliteit en openbare ruimte.

1 Amendement 037-2025: Eerst in gesprek met sportverenigingen

Het doel van deze taakstelling was om het structurele kapitaalslastenniveau beheersbaar te houden en meer grip te krijgen op het investeringsritme. Daarbij werd beoogd om binnen de bestaande portefeuille scherper te prioriteren, investeringen waar mogelijk te faseren, ambities waar nodig bij te stellen en doelmatiger te werken bij aanbestedingen en contractvorming. De onderliggende gedachte was dat niet alle investeringen gelijktijdig tot uitvoering hoeven te worden gebracht en dat een realistischer en beter gespreide planning kan bijdragen aan een structureel lager lastenpatroon.

Op basis van een actualisatie van de investeringsplanning blijkt dat deze beweging zich in de praktijk reeds voordoet. Door een combinatie van beperkte uitvoeringscapaciteit en een grotere inhoudelijke complexiteit dan vooraf voorzien, onder meer door aanvullende onderzoeken, ruimtelijke inpassing en externe afhankelijkheden, schuiven meerdere investeringen naar achteren in de tijd. Dit betreft met name onderdelen van de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, delen van de onderwijshuisvestingsopgave en het fietspad Goyersbrug.

Doordat deze investeringen later tot uitvoering komen, schuiven ook de bijbehorende kapitaalslasten in hun geheel op. De rente- en afschrijvingslasten starten later en lopen overeenkomstig later door. Daarmee verschuift de volledige investerings- en lastenreeks naar achteren. Binnen de huidige meerjarenbegroting leidt dit tot een structureel lager kapitaalslastenniveau, omdat de lasten in de planperiode later en over minder jaren drukken dan eerder geraamd. De besparing wordt daarom als structureel aangemerkt. Het gaat niet om een incidentele vrijval in één begrotingsjaar, maar om een duurzame verschuiving van investeringen en bijbehorende lasten in de tijd, gebaseerd op een realistische uitvoeringsplanning. De meerjarige kapitaalslastenraming is hierop aangepast.

Bijstelling stelpost kapitaalslasten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Fietsbrug	100	100	100	100	100
Meekoppelkansen Sterke Lekdijk	183	183	183	183	183
Onderwijshuisvesting			295	691	691
Verduurzaming vastgoed	210	239	289	339	389
Totale begrote kapitaalslasten	493	521	866	1.313	1.364
Fietsbrug	-100	-100			
Verduurzaming vastgoed	-210	-240			
Onderwijshuisvesting			-295	-660	-155
Totaal aan verschuivingen in de programmering	-310	-340	-295	-660	-155
Bezuinigingsopgave F6	100	100	100	100	100
Per saldo	-210	-240	-195	-560	-55

Min bedrag is voordeel

Onzekerheid bezuinigingen (niet verwerkt in de 1e bestuursrapportage)

Een aantal bezuinigingen zijn in de praktijk niet of niet geheel realiseerbaar gebleken. Intern wordt gestuurd op het behalen van het totaal te bezuinigen bedrag van € 5.5 mln. in 2026 oplopend naar € 7.6 mln. in 2029, zoals vastgesteld in de Perspectiefnota 2026. Voor bezuinigingen die niet of niet geheel realiseerbaar zijn worden alternatieven uitgewerkt. In enkele gevallen is in de afgelopen maanden al duidelijk geworden dat een bezuiniging niet gehaald wordt. Daarvoor is een alternatief uitgewerkt en in deze verkenningen opgenomen. Geadviseerd wordt om deze alternatieven te wegen in de coalitieonderhandelingen en te verwerken in een coalitieakkoord.

We blijven de voortgang op de implementatie van de vastgestelde bezuinigingen monitoren. Mogelijk volgen op een later moment in het jaar nog andere alternatieven voor bestaande bezuinigingsmaatregelen. Deze worden dan aan de nieuwe raad en college ter besluitvorming voorgelegd.

Samenvatting financieel effect van heroverwegingen bezuinigingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Bijstelling bezuinigingen op Jeugd	527	280	110	- 40	- 40
Business case uitstroom uit Participatiewet	-200	200	100	100	100

Effect op begrotingssaldo	327	480	210	60	60
----------------------------------	------------	------------	------------	-----------	-----------

Min bedrag is nadeel

Bezuinigingsmaatregelen met betrekking tot Jeugd

In de Perspectiefnota 2026 zijn diverse bezuinigingsmaatregelen vastgesteld op het gebied van Jeugd. In totaal gaat het om een te bezuinigen bedrag van € 273.000 in 2026 oplopend tot € 840.000 in 2029 en verder.

Uit de T3 rapportage 2025 van de Regionale Backoffice Lekstroom (RBL) blijkt een voorlopig overschot van circa € 800.000 op het budget Jeugd. Vanwege de overschrijding in 2024 was de begroting voor 2025 opgehoogd om tegemoet te komen aan de toenemende kosten voor jeugdhulp. In 2024 waren de jeugdhulpkosten namelijk veel hoger dan verwacht o.a. door de implementatie van de nieuwe inkoop Jeugdhulp en alle groeipijnen die daarmee gemoeid waren. Om in 2025 te voorkomen dat de begroting wederom niet sluitend zou zijn, is voor het opstellen van de begroting uitgegaan van de realisatie 2024 met daarbovenop de indexatie voor 2025. In de loop van 2025 bleek dat de uitgaven op het budget Jeugd in 2025 (veel) minder hoog zijn dan begroot. Op basis van de rapportages in 2025 zien we dat de structurele ophoging van het budget mogelijk te hoog is geweest.

De nieuwe raad en college worden over de uitkomsten van de T3-rapportage geïnformeerd via een raadsinformatiebrief die voor de zomer verwacht wordt. We blijven onverminderd inzetten op de maatschappelijke doelen zoals omschreven per bezuinigingsmaatregel.

Onderstaande tabel maakt inzichtelijk wat het financieel effect is van de heroverweging van de bezuinigingsmaatregelen met betrekking op Jeugd, uitgaande van een voorlopig voordeel op Jeugd2.

Financieel effect heroverweging bezuiniging Jeugd					<i>Bedrag x € 1.000</i>
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Bijstelling bezuinigingen op Jeugd naar € 0	-273	-520	-690	-840	-840
Voorlopig voordeel op Jeugd	800	800	800	800	800
Effect op begrotingssaldo	527	280	110	-40	-40

Min bedrag is nadeel

Alternatieve business case voor bezuinigingsmaatregel S.18: meer mensen naar werk begeleiden

De inzet van bezuinigingsmaatregel S.18 "meer mensen Participatiewet naar werk begeleiden" was om de uitstroom uit de Participatiewet te vergroten via projecten vanuit de ontwikkelagenda van WIL en vanuit de Houtense Werktafel. Aangezien er vertraging zit op de uitvoering van met name de ontwikkelagenda bij de WIL, is het realiseren van deze bezuiniging vertraagd. Daarom is een alternatieve bezuiniging uitgewerkt. Het betreft een business case met beleid om mensen met ontwikkelpotentieel te begeleiden naar werk. Doel is om een hogere uitstroom uit de Participatiewet te realiseren en daarmee lagere uitgaven op de Bijstand.

In Houten werken we al een aantal jaar toe naar een andere aanpak op het gebied van arbeidsontwikkeling. De meest zichtbare elementen daarin zijn de was- en strijkservice en de werkschuur nieuw wulven als laagdrempelige werk- en ontwikkelplekken. Daarnaast is er het, gezamenlijk met de Lekstroom-regio, gestarte programma expeditie menskracht, waarin onder andere een andere rol van de werkcoach, benadering van de inwoner, en sturing, verantwoording en samenwerking in de keten centraal staan. Begin 2026 is dit in een stadium dat we voorzichtig starten met een nieuwe werkwijze, die langzaam de nieuwe norm wordt. Eind 2026 verwachten we de eerste resultaten van deze nieuwe werkwijze. We zullen daarom eind 2026 en daarna ieder jaar kwantitatief en kwalitatief rapporteren over de resultaten. Kwalitatief over mensen die in de nieuwe werkwijze stappen hebben gezet. En kwantitatief over ontwikkeling en uitstroom van mensen die in de werk- en ontwikkelplekken hebben gezeten. Ook rapporteren we over de uitstroomtrend van de afgelopen jaren, zodat duidelijk wordt welke positie 2026 daarin inneemt.

Om de business case te kunnen uitvoeren is in 2027 eenmalig € 150.000 benodigd, wat gedekt kan worden uit de reserve WWB Werkdeel. Concrete resultaten van de nieuwe aanpak in de vorm van uitstroom uit de bijstand zijn in 2027 te verwachten. We verwachten eind 2027 een extra uitstroom van 20

2 De T3 rapportage van RBL geeft een voorlopig resultaat over 2025 weer. Pas na de accountantscontrole staat het resultaat definitief vast. Het uiteindelijk resultaat over 2025 kan dus nog afwijken van datgene wat is opgenomen in de T3 rapportage.

mensen uit de bijstand. Dat komt neer op een lastendaling van circa € 400.000. Het is niet realistisch om uitstroom in 2026 te verwachten op basis van de nieuwe aanpak. De besparing van € 200.000 in 2026 gaan we dus niet halen. Besluitvorming over de Business Case zal plaatsvinden bij de Begroting 2027. Samengevat zien de verwachte financiële effecten van de heroverweging bezuiniging S.18 er als volgt uit.

Financieel effect heroverweging bezuiniging S18

Bedragen € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Niet behalen bezuiniging S.18	-200	-200	-300	-300	-300
Business Case		-	400	400	400
Effect op begrotingssaldo	-200	200	100	100	100

De bijstand wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL). Met de verwachte uitkomsten van deze business-case wordt in de Begroting 2027 van de WIL nog geen rekening gehouden. Vanuit Houten dringen we er bij de WIL op aan dat in de Begroting 2028 wel rekening wordt gehouden met de verwachte resultaten van deze business-case. Daarnaast willen we dat de inschatting van het aantal mensen in de BUIG niet gebeurd op basis van rekenregels, maar op basis van reële verwachting.

3.5 Meerjarige effecten

In onderstaande tabel worden de meerjarige effecten weergegeven.

De bijstellingen vanaf 2027 zijn lager dan in 2026, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het incidentele voordeel in 2026 op de bijstelling van de kapitaallasten en de afname van het voordeel door de opschoningsactie van de stelposten ten opzichte van 2026, in 2027 is het voordeel € 438.000 (€ 418.000 lager dan in 2026) en dit voordeel daalt naar € 326.000 in 2030.

Meerjarige effecten

Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	4.434	1.924	1.667	1.602	1.435
Duurzame leefomgeving	-1.665	-54	-6	44	85
Goede bereikbaarheid	-1.012	-914	-762	-193	157
Samen Leven	-1.772	-2.437	-2.354	-2.352	-2.458
Veilige leefomgeving	-26	-26	-26	-26	-26
Voor en met inwoners	-16	-16	-16	-16	-16
Totaal bijstellingen excl. mutaties reserves	-56	-1.523	-1.497	-940	-823

Mutaties reserves:

Duurzame leefomgeving	-47	-74	-173	-246	-286
Goede bereikbaarheid	1.576	1.404	1.262	693	343
Samen Leven	117	62	0	0	0
Totaal bijstellingen	1.590	-131	-408	-493	-766

4. Programma's

4.1 Voor en met inwoners

Inhoudelijke bijstellingen en ontwikkelingen

Geen bijstellingen nodig. Alle doelstellingen en prestaties liggen op schema.

Financiële bijstellingen

Bijstellingen programma Voor en met inwoners	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	2026			2027	2028	2029	2030
Diverse kleine bijstellingen < €150k	-16	0	-16	-16	-16	-16	-16
	-16	0	-16	-16	-16	-16	-16
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bijstellingen programma	-16	0	-16	-16	-16	-16	-16

4.2 Samen Leven

Inhoudelijke bijstellingen en ontwikkelingen

Sport en bezuinigingen

Naar aanleiding van de Perspectiefnota is er samen met de sportverenigingen gezocht naar mogelijkheden om te kunnen bezuinigen. Daar zijn onvoldoende aanknopingspunten gevonden. Uw raad is via een Raadsinformatiebrief met kenmerk 905579 geïnformeerd.

Ontmoeting en activiteiten jongeren

Theater aan de Slinger, van Houten&co, Shine en Sportpunt Houten zijn een samenwerking aangegaan in de vorm van Platform Next. De gemeente en het Sociaal Team zijn betrokken als onderdeel van een regiegroep. Doel van Platform Next is jongeren te ondersteunen in het ontwikkelen en uitvoeren van hun eigen ideeën. Op deze manier worden jongeren actief betrokken bij hun eigen leefomgeving, en wordt talentontwikkeling gestimuleerd. Platform Next zit nog in de opstartfase. De werkgroep werkt aan o.a. communicatie, samenwerkingsafspraken en planning. Daarnaast worden er al een aantal pilotprojecten opgestart, zoals een maandelijks metal café en een breakdance event.

Doorontwikkeling Sociaal Plein

Het Sociaal Plein heeft een aantal wijzigingen doorgevoerd. Allereerst zijn ze verhuisd binnen de bibliotheek en zitten ze nu dichterbij de ingang; dat komt de zichtbaarheid en vindbaarheid ten goede. Daarnaast is de naam gewijzigd in InformatiePlein, omdat er voor inwoners te veel verwarring was met het Sociaal Team. Tot slot is binnen het project Dwars door de Domeinen een impuls aan de onderlinge samenwerking gegeven.

Actualisatie Verordening Jeugd en Wmo

Deze actualisatie wordt naar later dit jaar verschoven, omdat we eerst met de Houtense professionals de visie op het versterken van het gewone leven willen borgen. We verwachten daarmee onder andere een aanscherping van de reikwijdte van Jeugdwet te kunnen maken. Indien mogelijk sluiten we dan ook aan de nieuwe vereisten van de nieuwe Wet Rijkwijdte Jeugdhulp; die zal naar verwachting in de tweede helft van 2026 tot een besluit gaan leiden.

Bezuiniging Wmo – huishoudelijke ondersteuning

We gaan anders om met het indiceren van huishoudelijke ondersteuning. Waar mogelijk indiceren we 1x per 2 weken in plaats van 1x per week. Voor alle cliënten is dit nu het uitgangspunt. Met name de vertaling hiervan bij herindicaties kosten meer tijd van het Sociaal Team dan vooraf gedacht. Dit wordt gedurende 2026 verder gemonitord.

Complexe casuïstiek

Voor de groep die problemen heeft op meerdere onderdelen van hun leven (gezin, werk, wonen, etc) willen we versterking van de integrale aanpak realiseren. De opstart van dit project is vertraagd door capaciteitsgebrek. Naar verwachting zal na de zomer een plan van aanpak gereed zijn en kan het project van start.

Schijfmos

De Schijfmos is een gemengd wonen project om de doorstroom van jongeren uit jeugdhulp met verblijf te kunnen bevorderen, of instroom te voorkomen. Sinds de start in januari 2026 zijn de 7 plekken voor 'dragende' jongeren allen ingevuld met Houtense jongeren. De 4 plekken voor 'vragers' (jongeren met begeleiding) zijn moeilijk te vullen. 1 plaatsing is gerealiseerd, er lopen verschillende aanmeldingen. We onderzoeken nader hoe we vraag en aanbod beter bij elkaar kunnen brengen.

Arbeidsontwikkeling

De was- en strijkservice en de werkschuur Nieuw Wulven hebben steeds meer deelnemers die hier hun eerste stap naar werk zetten. De werkassessments zijn een onderdeel van de nieuwe aanpak arbeidsontwikkeling. In het kader van de expeditie Menskracht (regio) worden ook andere onderdelen ontwikkeld, zoals de rol van werkcoaches, ontwikkellijnen en de rol van accountmanagement. Deze projecten zitten in de opstartfase.

Aankoop the Dome

We onderzoeken de mogelijke aankoop van multifunctionele accommodatie The Dome. Op 3 maart hebben de eigenaren en gemeente Houten een intentieovereenkomst getekend. Op dit moment wordt aanvullend onderzoek gedaan naar onder meer financiële, juridische en technische aspecten. Na

besluitvorming in de raad (voorzien van voorstellen tot dekking) over een eventuele aankoop zullen de financiële effecten in de begroting verwerkt worden.

Verbouwing en uitbreiding SCC Enter

November 2024 is het krediet gevoteerd voor de uitbreiding en verbouw van SCC Enter. Met de toekomstige huurders van Houten&co en KNA is het programma van eisen en het ontwerp samengesteld. Het ziet er naar uit dat de kosten hoger uit komen dan aanvankelijk begroot (dit hebben we ook bij de 2e bestuursrapportage 2025 gemeld, toen gaven we aan dat er in 2025 mogelijk nog meer informatie richting uw Raad zou komen). Dit heeft een aantal oorzaken, waaronder de forse stijging van de kostprijzen in de bouw, onvoorziene verontreiniging van de af te graven geluidswal met asbest, kosten voor architect en directievoering op de bouw, aanvullende wensen en eisen van gebruikers voor multifunctioneel gebruik, en aanpassingen zoals extra ramen in de buitenmuur en van de buitenoprit aan de westzijde. Medio 2026 zal er een raadsvoorstel worden ingediend voor budgetverhoging. Hierbij zal ook aangegeven worden wat de gevolgen zullen zijn voor de kostprijsdekkende huur en de subsidie voor vanHouten&co.

Financiële bijstellingen

Bijstellingen programma Samen Leven	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	2026			2027	2028	2029	2030
Doorgeschoven investeringen onderwijs van 2025 naar 2026	321	0	321	0	0	0	0
Bijstelling stelposten kapitaalslasten	210	0	210	0	0	0	0
GF - meic.25 - Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo van taakmutatie en indexering Begroting 2026	325	-325	0	0	0	0	0
Bestedingsplan 2026–2028 ‘Op weg naar een Beschermd Thuis’	-924	924	0	0	0	0	0
Financiële ontwikkelingen Huis van Houten (structueel)	-317	265	-52	-52	-52	-52	-52
Uitvoeringsplan inburgering 2026	-1.818	1.818	0	-62	0	0	0
Dienstverleningsovereenkomst Sociaal Team 2026	-152	0	-152	-145	-210	-210	-210
Zendmasten, tankstations etc. voortaan in beheer bij VID	0	-434	-434	-434	-434	-434	-434
Wijzigingsbesluit Jeugdhulp, Wmo en vervoer 2026	-1.320	0	-1.320	-1.319	1.295	-1.291	-1.294
Diverse kleine bijstellingen < €150k	-585	240	-345	-425	-363	-363	-467
	-4.259	2.487	-1.772	-2.437	2.354	-2.352	-2.458
Mutaties reserves	0	117	117	62	0	0	0
Totaal bijstellingen programma	-4.259	2.604	-1.655	-2.375	2.354	-2.352	-2.458

Toelichting financiële bijstellingen

Bestedingsplan 2026–2028 ‘Op weg naar een Beschermd Thuis’

Gemeente Houten heeft, met het aannemen van het Regioplan Beschermd wonen 2023 - 2028 en de samenwerkingsovereenkomst Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, ingestemd met het realiseren van de doelen die in het regioplan benoemd staan. De opgave is om de beweging van Beschermd Wonen (BW) naar zo zelfstandig mogelijk wonen mogelijk te maken. Dat betekent dat Houtense inwoners met een psychische kwetsbaarheid meer zelfstandig in de wijken wonen en minder afhankelijk worden van intensieve zorg die vaak alleen buiten Houten of de regio beschikbaar is.

Om de lokale voorzieningen en ondersteuning in de wijken hiervoor vorm te geven, heeft de gemeente Houten op 23 april 2024 het Uitvoeringsplan Op weg naar een Beschermd Thuis

2024-2028 vastgesteld. Naast dit beleidskader wordt er door middel van een jaarlijks bestedingsplan invulling gegeven aan de besteding van de financiële middelen die hiervoor zijn bestemd.

De financiële dekking van het Uitvoeringsplan komt uit het lokaal maatwerk budget, jaarlijks uitgekeerd door de gemeente Utrecht.

Bijstelling stelposten kapitaalslasten

Op basis van een actualisatie van de investeringsplanning kunnen de stelposten voor kapitaalslasten neerwaarts worden bijgesteld. Door beperkte uitvoeringscapaciteit en grotere inhoudelijke complexiteit, onder meer door aanvullende onderzoeken en externe afhankelijkheden, schuiven investeringen naar achteren. Dit betreft de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, onderwijshuisvesting en het fietspad Goyersbrug. Omdat de afronding van deze investeringen later plaatsvindt, starten ook de rente- en afschrijvingslasten later.

Dienstverleningsovereenkomst Sociaal Team 2026

Jaarlijks worden met de Stichting Sociaal Team Houten afspraken gemaakt over de taken en activiteiten die de Stichting in opdracht van de gemeente Houten uitvoert en over het budget en de ondersteuning die het Sociaal Team mag ontvangen om deze taken en activiteiten uit te voeren. In dit voorstel wordt hier voor 2026 invulling aan gegeven. Het genoemde bedrag is een gedeeltelijke dekking hiervan; dit was onder het programma Algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Doorgeschoven investeringen onderwijs van 2025 naar 2026

Bij aanvang van het project was de oplevering van het schoolgebouw voor de obs De Velduil en de naastgelegen gymzaal voorzien in november 2025. Gezien de wijzigingen in het ontwerp en de veranderde keuze van de bouwvorm van bio-based naar traditioneel, heeft de oplevering vertraging opgelopen. De oplevering vindt nu plaats in april 2026 en de panden worden op 11 mei 2026 in gebruik genomen.

Conform onze beleidsregels starten de afschrijvingslasten in het jaar na oplevering, dus per 1-1-2027. Omdat de jaarlasten al met ingang van 2026 in de begroting zijn opgenomen, vallen deze voor 2026 voor dit project vrij.

Financiële ontwikkelingen Huis van Houten (structureel)

De verhuizing van de maatschappelijke partners naar De Molen 48 heeft geen doorgang gevonden. Daarmee is, in afwachting van de toekomstige plannen voor een nieuw Huis van Houten, voorlopig geen sprake van een verhuizing en geen sloop. Het huidige Huis van Houten wordt voor de komende jaren nog verhuurd aan de maatschappelijke partners. Exploitatiebudgetten moeten daarom weer worden opgevoerd.

Gemeentefonds – meicirculaire 25 - Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

De reden hiervoor is dat de voorgenomen vervanging van het abonnementstarief binnen de Wmo opnieuw met één jaar is uitgesteld. Hierdoor blijft het huidige, niet-inkomensafhankelijke abonnementstarief langer van kracht. Dit heeft financiële consequenties voor gemeenten, omdat de verwachte aanpassing naar een inkomensafhankelijk systeem – en de daarbij behorende effecten op de kosten en opbrengsten – later ingaat. Als gevolg hiervan zijn de gemeentelijke middelen via het gemeentefonds aangepast en zijn de Wmo-kosten in de begroting gecorrigeerd.

Uitvoeringsplan inburgering 2026

Gemeente Houten vangt al jaren, vanuit de wettelijke taak, vluchtelingen met een verblijfsstatus op: de zogeheten inburgeringsplichtigen. Elk jaar stellen we hiervoor een uitvoeringsplan op, zo ook voor 2026. Dit plan wordt grotendeels gedekt door de specifieke uitkeringen (SPUK) inburgering (raming: € 1.355.000) en onderwijsroutes (raming: € 20.000). Daarnaast ontvangt Houten HAR+-middelen, de regeling stimuleren uitstroom vergunninghouders uit de asielopvang (raming € 443.000). Deze regeling loopt tot 1 juli 2026. Er was nog een klein restant beschikbaar voor inburgering in de bestemmingsreserve Programma Transitie in Samenhang en dit wordt ook ter dekking ingezet (€ 62.000).

Wijzigingsbesluit Jeugdhulp, Wmo en vervoer 2026

De wijziging heeft betrekking op de tarieven 2026 Zorg in Natura en PersoonsGebonden Budget Jeugdhulp en Wmo, het tarief voor de regiotaxi (recreatief Wmo vervoer), het leerlingenvervoer en het jeugdhulpvervoer. Jaarlijks vindt er een indexatie plaats op de tarieven. Voor deze indexatie is al dekking in de begroting 2026 opgenomen, onder het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Zendmasten, tankstations etc. voortaan in beheer bij VID/ programma Samen Leven

Zendmasten, tankstations etc. zijn vanaf 2026 in beheer bij VID/ programma Samen Leven. Middelen komen vanuit programma goede bereikbaarheid.

4.3 Duurzame leefomgeving

Inhoudelijke bijstellingen en ontwikkelingen

Duurzaamheid

Het windpark Goyerbrug is opgeleverd en gaat binnenkort definitief in bedrijf. De Omgevingsdienst Utrecht (hierna: ODU) is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van de (geluids)voorschriften uit de omgevingsvergunning en de afhandeling van klachten/meldingen en eventuele juridische procedures. Een deel van de activiteiten die de ODU uitvoert kunnen worden bekostigd via de bestaande dienstverleningsovereenkomst. In de huidige dienstverleningsovereenkomst is echter niet voldoende ruimte om alle activiteiten uit te kunnen voeren. Hierdoor is het nodig om een aanvullende opdracht met de ODU aan te gaan. Samen met de ODU zijn voor de uit te voeren werkzaamheden de benodigde uren ingeschat. De verwachte extra kosten voor 2026 bedragen € 16.544,-. Omdat de benodigde uren afhankelijk zijn van het aantal inkomende klachten en meldingen en/of handhavingsverzoeken is dit bedrag een inschatting. Voor 2027 worden de afspraken verwerkt in de dienstverleningsovereenkomst.

Agenda buitengebied

Eind 2024 is de Agenda Buitengebied vastgesteld door de raad. We hebben aangegeven dat we in 2026 een plan van aanpak maken om te komen tot een uitvoeringsplan. Naar verwachting zijn er mogelijkheden om niet alleen een plan van aanpak, maar ook het uitvoeringsplan zelf in 2026 op te stellen.

Omgevingsvisie

Na vaststelling van de omgevingsagenda eind 2025, wordt op basis hiervan de Omgevingsvisie opgesteld. Deze is als 90% versie gereed. Op basis hiervan vindt participatie plaats, om hiermee te komen tot een concept visie. De verwachting is dat deze eind 2026 ter besluitvorming naar de raad wordt gestuurd, besluitvorming is dan begin 2027. Begin februari is de raad via een RIB geïnformeerd over deze afwijkende planning (ID 1242).

CMK

Voor diverse locaties wordt gewerkt aan ontwikkelkaders, in afstemming met de initiatiefnemer. Hiervoor vindt ook participatie plaats. Om planvorming zoveel mogelijk te versnellen, wordt de methode parallelplannen gebruikt. Tijdens de raadsbijpraat over dit thema (d.d.13 januari 2026) is besproken dat de raad deze ontwikkelkaders (in ieder geval voor de eerste projecten) wil vaststellen, ook als deze passen binnen de (door de raad vastgestelde) visie CMK. We verwachten dat de eerste ontwikkelkaders in de tweede helft van 2026 richting raad gaan.

SUP (Single Use Plastics)- en de prullenbakvergoeding

De SUP (Single Use Plastics)- en de prullenbakvergoeding voor 2026 is begroot op resp. € 135.000 en € 49.000. Het gaat hier om een vergoeding en geen subsidie. Dit wordt dan ook al besteed, maar minimaal. Voor de verdere besteding zullen we in 2026 een raadsvoorstel doen, waarbij we globaal zullen aangeven waar deze gelden aan zullen worden besteed. Naar verwachting zal er geen onderbesteding zijn in 2026.

Onderhoud en investering plantvakken

Projecten voor groot onderhoud en investering voor de plantvakken en de bomen loopt volgens schema. De aannemer van het maaibestek geeft echter een indexering van € 40.000 door. Daarnaast berekent de aannemer inmiddels verhoogde tarieven voor de hoge benzineprijzen door. Naar verwachting zal dit in 2026 in totaal € 35.000 zijn. We proberen dit op te vangen binnen de bestaande budgetten. Mocht dit niet lukken dan komen we hier bij de 2e bestuursrapportage op terug.

Vervanging vervoermiddelen

In 2026 wordt een deel van de benodigde auto's vervangen. Inmiddels loopt de aanbesteding voor de aanschaf van elektrische bussen. Dit zal naar verwachting binnen budget blijven. Voor het vervangen van de grote veegwagens is een verhoging van het krediet noodzakelijk. Dat wordt in deze bestuursrapportage aan u voorgelegd.

Gladheidsbestrijding

We hebben begin van 2026 een stevige winter gehad en veel activiteiten moeten uitvoeren in het kader van de gladheidsbestrijding. Aangezien het hier om een wettelijke verplichting gaat moeten we dit blijven uitvoeren. Dat betekent dat we meer zout nodig hebben dan voorzien, tot nu toe is € 20.000 meer uitgegeven dan begroot. Daarnaast hebben we veel meer moeten inhuren dan voorzien. Tot nu toe is €

60.000 meer nodig dan begroot. Verder zien we dat onze buitendienst medewerkers meer uur kwijt zijn aan gladheidbestrijding dan voorzien. Dit kan uiteindelijk gevolgen hebben voor de uitvoering van de reguliere werkzaamheden. Aangezien gladheidbestrijding een wettelijke taak is en we nooit van tevoren kunnen aangeven of we overschrijden en met hoeveel, zullen we hiervoor het budget niet aanpassen en overschrijden waar nodig.

Onkruidbeheer op verharding

Met het momenteel beschikbare budget voor de bestrijding van onkruid op verharding door aannemers is het helaas niet mogelijk de beeldkwaliteit te realiseren zoals die is vastgesteld in de Perspectiefnota en begroting 2026. In de loop van 2024 is het budget van € 514.570 in twee stappen structureel verlaagd tot een resterend budget van € 247.634 vanaf 2025:

- een verlaging van € 149.000 als gevolg van een voordelige aanbesteding;
- een aanvullende structurele bezuiniging van € 130.000 eind 2024.

In de Perspectiefnota 2026 is abusievelijk vermeld dat met het budget van € 247.634 per jaar overal een C-beeldkwaliteitsniveau zou kunnen worden gerealiseerd met een B-niveau in de centra en op de 2 gemeentelijke begraafplaatsen. Met het huidige budget van € 247.634 kan echter slechts beperkt onkruid op verharding worden verwijderd.

De inzet is erop gericht om de verhardingen in ieder geval begaanbaar te houden. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- de verharding op de twee gemeentelijke begraafplaatsen beheren we op A-niveau omdat een nette begraafplaats respect, zorg en waardigheid laat zien en de gebruikers hiervoor ook betalen;
- op de hoofdwegen wordt, met het oog op de verkeersveiligheid, een B-niveau aangehouden;
- de bestrijding van de voor honden gevaarlijke grasaren wordt gemeentebreed voortgezet;
- meldingen van bewoners en bedrijven worden opgepakt voor zover het beschikbare budget dit toelaat.

Eén en ander zal leiden tot een zichtbare verslechtering van de leefomgeving en tot meer overlast voor bewoners en bedrijven. Daarnaast kan langdurige onkruidgroei leiden tot technische schade aan verhardingen, doordat wortelvorming in voegen bestrating loswerkt. Dit veroorzaakt kapitaalvernietiging en leidt op termijn tot hogere herstel- en vervangingskosten.

Naast de inzet van aannemers voert de eigen dienst jaarlijks in de winterperiode een schoonmaakronde uit in de gehele gemeente waarbij zowel onkruid als veegvuil worden verwijderd.

Afkoppelen en ontstenen

Een doelstelling in de begroting 2026 is dat we 7.500 m² verharding afkoppelen van de riolering en dat we daarnaast 1.250 m² verhard oppervlak verwijderen en 50 waterpasserende parkeervakken aanleggen. Door problemen (en een juridische procedure) met de aannemer die deze werkzaamheden voor ons moet uitvoeren, kunnen we de doelstelling voor 2026 niet halen. We hopen na een nieuwe aanbesteding van deze werkzaamheden vanaf 2027 weer aan de slag te kunnen. Daar waar we (met een andere aannemer) integraal reconstructies in de buitenruimte uitvoeren worden de genoemde werkzaamheden wel opgepakt.

Verwijderen van speeltoestellen met een lage speelwaarde of in gebieden met overcapaciteit

Om te besparen op onderhouds- en vervangingskosten worden er in 2026 38 speeltoestellen definitief verwijderd. Vorig jaar zijn er ook al tien verwijderd. Dit zijn er in totaal iets minder dan de 50 toestellen waarvan in de begroting is uitgegaan. In 2027 zal er weer een nieuwe ronde van verwijderingen van toestellen plaatsvinden. Voorbeelden van toestellen waar het om gaat zijn een wipkip, een evenwichtsbalk, een zitplateau en een enkele schommel. Door de toestellen te verwijderen in plaats van te vervangen, besparen we € 60.000 en daarnaast € 4.300 per jaar aan onderhoudskosten.

Op dit moment is het verwijderen net afgerond en worden de zand-, gras- en elementenondergronden netjes aangepast.

Ondersteunen van bewonersinitiatieven

Bewoners weten de wijkcoördinatoren uit zichzelf te vinden doordat ze mooie voorbeelden in de wijken zien of er iets over lezen in de media. Ze leggen hun idee voor aanpassing van de inrichting van hun buurt voor via de vernieuwde website of via het algemene telefoonnummer van de gemeente.

Het verhoogde budget is begin mei al voor ca. 70% besteed/gepland aan meer en grotere initiatieven. Enkele voorbeelden van gerealiseerde initiatieven van bewoners zijn:

- Stichting Philadelphia Draagmuur: 4 nieuwe moestuinbakken en 4 plantenbakken. Zelfbeheer door cliënten en vrijwilligers.
- Via Horta/Porta Basilica: 16 verhoogde plantenbakken inclusief beplanting. Dit betreft de hele straat, 22 woonadressen. Alle beplanting is in zelfbeheer.
- De Poort: aanleg 200 m² bloemenweide met verwilderende bloembollen. De gemeente en de bewoners werken samen aan het onderhoud.

- Futenweide: 80 m2 gras en boomspiegel omgevormd naar biodiverse beplanting. Beplanting in zelfbeheer bij bewoners.

Financiële bijstellingen

Bijstellingen programma Duurzame leefomgeving	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	2026			2027	2028	2029	2030
Septemercirculaire 2025 - effecten m.i.v. 2026	-1.482	0	-1.482	-11	-9	0	0
Diverse kleine bijstellingen < €150k	-192	10	-182	-42	3	44	85
	-1.675	10	-1.665	-54	-6	44	85
Mutaties reserves	89	-136	-47	-74	-173	-246	-286
Totaal bijstellingen programma	-1.585	-126	-1.711	-128	-179	-201	-201

Toelichting financiële bijstellingen

Septemercirculaire 2025 - effecten m.i.v. 2026

In de circulaire van het Rijk worden gemeenten geïnformeerd over de hoogte van de inkomsten vanuit het Gemeentefonds. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar een circulaire, de meicirculaire op basis van de Voorjaarsnota, de septemercirculaire op basis van de Miljoenennota en de decemercirculaire op basis van de Najaarsnota van het Rijk. In de raadsinformatiebrief van 17-10-2025 met onderwerp 'Septemercirculaire 2025 gemeentefonds' (kenmerk 890829) zijn de effecten van de circulaire voor Houten uitgewerkt en toegelicht.

4.4 Goede bereikbaarheid

Inhoudelijke bijstellingen en ontwikkelingen

Vrijliggend fietspad N410

In de bestuurlijke afspraken 'Bestuursovereenkomst Integraal maatregelpakket Bunnik-Houten (2018) tussen Provincie, gemeente Bunnik en Houten is afgesproken dat er onder andere een vrijliggend fietspad komt langs de N410. Inmiddels is duidelijk dat de aanleg van een vrijliggend fietspad de eerstkomende jaren niet plaatsvindt. De provincie Utrecht bevindt zich nog in de studiefase. Gebleken is dat zij momenteel niet over de capaciteit en financiële middelen beschikt dit fietspad te kunnen aanleggen. Het hangt af van prioritering van provinciale projecten en eventuele herijking van de scope van dit project, op welke termijn dit project wél is uit te voeren. Dit is momenteel nog niet bekend.

Tracébesluit A27/A12 Ring Utrecht

Het Tracébesluit 2022 en 2025 is met de uitspraak van de Raad van State op 11 maart 2026 vernietigd. Daarmee stopt het project Ring Utrecht en ontbreekt een planologische-juridische basis om iets aan capaciteitsvergroting op de A27 en A12 te doen. Dit geldt ook voor het Alternatief Ring Utrecht (ARU). Hiermee is een onzeker situatie ontstaan als het gaat om de mobiliteits-, bereikbaarheids- en woningbouwopgaven in de regio. De ontstane situatie is en wordt de komende periode nader bestuurlijk besproken, o.a. op 8 april 2026 (minister met regio) en in de Bestuurlijke Stuurgroep Ring Utrecht. Er wordt momenteel in beeld gebracht wat er nog aan werkzaamheden moet gebeuren om alles netjes af te hechten.

Tracébesluit A27 Houten-Hooipolder

Rijkswaterstaat verbreedt en vernieuwt de A27 de komende jaren over een lengte van 47 kilometer. Op dit moment wordt het onherroepelijke Tracébesluit uitgevoerd. Houten maakt onderdeel uit van contract Noord, uitgevoerd door aannemerscombinatie De Groene Waarden. Uit onderzoeken van de Houtensebrug is gebleken dat het verbreden verkeer richting het zuiden) niet mogelijk is. Er moet daarom gezocht worden naar een andere oplossing. De minister van IenW hoopt voor de zomer meer duidelijkheid te geven over de Houtensebrug. Het project A27 HH heeft te maken met grote budgettaire uitdagingen.

Financiële bijstellingen

Bijstellingen programma Goede bereikbaarheid	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	2026			2027	2028	2029	2030
Zendmasten, tankstations etc. voortaan in beheer bij VID	0	444	444	444	444	444	444
Omzetten constructie reserve BOR	-1.513	0	-1.513	-1.341	-	-620	-271
Diverse kleine bijstellingen < €150k	-17	74	57	-17	-17	-17	-17
	-1.530	518	-1.012	-914	-762	-193	157
Mutaties reserves	1.544	32	1.576	1.404	1.262	693	343
Totaal bijstellingen programma	14	550	564	490	501	500	500

Toelichting financiële bijstellingen

Omzetten constructie reserve BOR

Vanwege het overgaan op een nieuwe systematiek met betrekking tot de reserve BOR zijn de begrote lasten en baten vanuit de reserve gemuteerd naar 0. De stortingen in de bestemmingsreserve BOR worden omgezet in een stelpost kapitaallasten. Hierdoor zijn er geen toekomstige stortingen in de reserve meer van toepassing. Omdat deze mutaties via de exploitatie liepen zorgen deze voor een technisch effect op het begrotingssaldo.

Zendmasten, tankstations etc. voortaan in beheer bij VID/ programma Samen Leven

Zendmasten, tankstations etc. vanaf 2026 in beheer bij VID/ programma Samen Leven. We hevelen de middelen over naar het programma Samen Leven.

4.5 Integrale veiligheid

Inhoudelijke bijstellingen en ontwikkelingen

Geen bijstellingen nodig. Alle doelstellingen en prestaties liggen op schema.

Financiële bijstellingen

Bijstellingen programma Veilige leefomgeving	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	2026			2027	2028	2029	2030
Diverse kleine bijstellingen < €150k	-2	-24	-26	-26	-26	-26	-26
	-2	-24	-26	-26	-26	-26	-26
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bijstellingen programma	-2	-24	-26	-26	-26	-26	-26

4.6 Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie

Inhoudelijke bijstellingen en ontwikkelingen

Informatievoorziening

Veel van de verbeterprojecten lopen op schema. De implementatie van een nieuw HR systeem is afgerond en de projecten voor vervanging van het zaakstelsel en het verbeteren van de digitale vaardigheden zijn opgestart. Daarnaast wordt verder gewerkt aan de verdere uitwerking van procesmanagement, architectuuruitwerking, data-gedreven werken, archivering, AI toepassingen en opschoning en het verder professionaliseren van functioneel beheer.

Naast de in hoofdstuk 5 genoemde onzekerheden, is een aantal aandachtspunten te benoemen voor de komende tijd:

- Uitvoering motie 9, vreemd aan de orde van de dag. We willen als gemeente eigenaar blijven van onze eigen digitale omgeving en data. Het beperken van internationale risico's, zoals de afhankelijkheid van big tech, wordt een steeds belangrijker strategisch vraagstuk.
- Er is veel vraag naar verdere digitalisering. Tot dusver is het goed gelukt om dit op te vangen door rationalisatie van delen van het applicatielandschap die efficiënter konden. Maar het einde daarvan komt in zicht en de vraag naar nieuwe applicaties, AI toepassingen, data-analyses etc groeit snel. En deze toepassingen zijn veelal nodig om efficiency slagen te kunnen maken. Dit kan na de rationalisatie leiden tot een groei van ICT kosten en de bijbehorende functioneel beheerkosten.
- De totale impact van de uittreding van de RUD uit de ICT samenwerking wordt de komende tijd duidelijk.
- Wetgeving en politieke ontwikkeling zorgen voor nieuwe uitdagingen. Zo is de Cyberbeveiligingswet is aangenomen door de Tweede Kamer en is de motie vreemd aangenomen door de raad rondom digitale autonomie. Deze zaken worden nu verder geanalyseerd en uitgewerkt waarbij de consequenties nog niet helder zijn.

Financiële bijstellingen

Bijstellingen programma Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	2026			2027	2028	2029	2030
Septembercirculaire 2025 - effecten m.i.v. 2026	-43	1.478	1.434	-151	-261	-355	-523
Wijzigingsbesluit Jeugdhulp, Wmo en vervoer 2026	1.320	0	1.320	1.319	1.295	1.291	1.294
Opschoningsactie stelposten	869	0	869	451	283	340	338
Correctie kapitaallasten	780	0	780	0	0	0	0
Decembercirculaire 2025 - jaar 2026	0	185	185	0	0	0	0
Dienstverleningsovereenkomst Sociaal Team 2026	152	0	152	145	210	210	210
Ondernemersfonds	-535	535	0	0	0	0	0
Inhuur voor diverse verbeterprojecten	-250	0	-250	0	0	0	0
Diverse kleine bijstellingen < €150k	50	-107	-57	160	140	115	115
	2.343	2.091	4.434	1.924	1.667	1.602	1.435
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bijstellingen programma	2.343	2.091	4.434	1.924	1.667	1.602	1.435

Toelichting financiële bijstellingen

Correctie kapitaallasten

Correctie kapitaallasten ivm doorschuiven kredieten van 2025 naar 2026

Decembercirculaire 2025 - jaar 2026

In de circulaire van het Rijk worden gemeenten geïnformeerd over de hoogte van de inkomsten vanuit het Gemeentefonds. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar een circulaire, de meicirculaire op basis van de Voorjaarsnota, de septembercirculaire op basis van de Miljoenennota en de decembercirculaire op basis van de Najaarsnota van het Rijk. Zie voor toelichting de raadsinformatiebrief over de 'decembercirculaire 2025 gemeentefonds' met kenmerk 899766 d.d. 27-1-2026.

Dienstverleningsovereenkomst Sociaal Team 2026

Jaarlijks worden met de Stichting Sociaal Team Houten afspraken gemaakt over de taken en activiteiten die de Stichting in opdracht van de gemeente Houten uitvoert en over het budget en de ondersteuning die het Sociaal Team mag ontvangen om deze taken en activiteiten uit te voeren. In dit voorstel wordt hier voor 2026 invulling aan gegeven.

Inhuur voor diverse verbeterprojecten

Inhuur om de basis op orde te brengen bij vastgoed.

Ondernemersfonds

Op basis van de meest recente waardeontwikkeling van niet-woningen wordt voor 2026 een afdracht aan het ondernemersfonds geraamd van circa € 535.000. Conform het addendum op de Legesverordening 2026, zoals vastgesteld in december 2025, wordt deze bijstelling verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2026.

Omdat de ontvangen middelen één-op-één worden doorgeschoven naar het ondernemersfonds, werkt deze bijdrage per saldo neutraal door in de gemeentelijke begroting. De definitieve subsidieaanvraag van het ondernemersfonds wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 ingediend.

Opschoningsactie stelposten

De lasten zijn in 2026 € 700.000 lager dan begroot aflopend naar € 170.000 in 2030. De baten zijn structureel € 84.000 lager dan begroot. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2026 is namelijk geconstateerd dat er een groot aantal stelposten in onze begroting is opgenomen. Stelposten worden gebruikt om ruimte binnen de begroting te reserveren voor baten of lasten waarvan de omvang nog niet precies bekend is of die nog niet aan een budget toegekend kunnen worden. Denk daarbij aan een stelpost met een inschatting van de kosten voor indexatie. Alle stelposten in onze begroting zijn doorgelopen en getoetst aan criteria. Bij een deel van onze stelposten bleek dat deze (deels) niet meer nodig zijn en daarom kunnen vrijvallen. Per saldo ontstaat daardoor een voordeel van € 856.000 in 2026 aflopend naar € 326.000 in 2030.

Septembercirculaire 2025 - effecten m.i.v. 2026

In de circulaire van het Rijk worden gemeenten geïnformeerd over de hoogte van de inkomsten vanuit het Gemeentefonds. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar een circulaire, de meicirculaire op basis van de Voorjaarsnota, de septembercirculaire op basis van de Miljoenennota en de decembercirculaire op basis van de Najaarsnota van het Rijk. In de raadsinformatiebrief van 17-10-2025 met onderwerp 'Septembercirculaire 2025 gemeentefonds' (kenmerk 890829) zijn de effecten van de circulaire voor Houten uitgewerkt en toegelicht.

Wijzigingsbesluit Jeugdhulp, Wmo en vervoer 2026

De wijziging heeft betrekking op de tarieven 2026 Zorg in Natura en PersoonsGebonden Budget Jeugdhulp en Wmo, het tarief voor de regiotaxi (recreatief Wmo vervoer), het leerlingenvervoer en het jeugdhulpvervoer. Jaarlijks vindt er een indexatie plaats op de tarieven. Voor deze indexatie is al dekking in de begroting 2026 opgenomen.

5. Onzekerheden

In deze bestuursrapportage worden diverse afwijkingen toegelicht. Daarnaast zijn er ontwikkelingen waarover wij uw raad graag informeren, maar die we nog niet voldoende kunnen kwantificeren om als begrotingswijziging mee te nemen. Deze onzekerheden worden in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Stijgende rentelasten

Er zijn twee ontwikkelingen waardoor de rentelasten naar verwachting (fors) gaan toenemen. Belangrijkste oorzaak is de omvang van de investeringsportefeuille, die een grote lening behoeft met zich meebrengt en dus de daarbij horende rentelasten. Het gaat dan zowel om vastgestelde investeringen als investeringsambities vanuit vastgestelde visies. Bovendien leiden de huidige geopolitieke ontwikkelingen tot stijgende rentes. De uiteindelijke omvang van onze lening behoeft en daarbij horende rentelasten zijn afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden door de nieuwe coalitie. Daarom wordt de (eventuele) toename in rentelasten verwerkt bij de Begroting 2027 en tweede bestuursrapportage 2026.

Begraafplaatsen

We verwachten voor begraven een overschrijding, de omvang is nog niet bekend. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen dekken de leges niet alle kosten rondom begraven. Het exploitatietekort neemt vanaf 2026 toe door stijgende kosten voor personeel en overhead. De egalisatievoorziening is vanwege uitputting opgeheven bij de jaarstukken 2025, er is dus geen dekking meer mogelijk vanuit de voorziening.

Prijsstijgingen brandstofgerelateerde producten

De geopolitieke spanningen in het Midden-Oosten zullen leiden tot een prijsaanpassing voor alle brandstof gerelateerde producten. Asphalt is direct gelinkt aan de brandstofprijzen waardoor hier de impact hoog is. Onze marktpartij heeft ons al benaderd om hierover met elkaar in gesprek te gaan. Het voorstel is om een voorlopige opslag van 12,5% van het subtotaal te hanteren. De duur en het verloop van het onderliggende conflict is onzeker. Hierdoor is het onmogelijk om te voorspellen wat de impact op lange termijn zal zijn. Het risico is (ook) organisatie breed merkbaar maar de impact zal per onderdeel afgewogen moeten worden welk effect dit heeft en ook hoe we hier als gemeente in willen/ moeten acteren. Als voorbeeld: de hogere benzineprijzen, voor inzameling van huishoudelijk afval, zullen mogelijk effect gaan hebben op de afvalstoffenheffing. We houden dit nauwlettend in de gaten en komen hier zo nodig bij de 2e bestuursrapportage op terug.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Per 1 januari 2026 is de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in werking getreden. Deze wet geeft inwoners en ondernemers het recht om officiële berichten digitaal te sturen aan overheidsorganisaties, waaronder de gemeente. Denk hierbij aan berichten over aanvragen, beschikkingen, besluiten, klachten en zienswijzen. Binnen de gemeente loopt momenteel een interne inventarisatie om te bepalen voor welke formele berichten en processen al wordt voldaan aan de eisen van deze wet en waar aanpassingen nodig zijn. In het derde kwartaal van 2026 worden de uitkomsten van deze inventarisatie verwacht. Op basis hiervan worden ook de eventuele financiële en organisatorische consequenties inzichtelijk gemaakt en, waar nodig, aan de gemeenteraad voorgelegd.

Efficiënt digitaal samenwerken

Bezuinigingen, uitstroom van personeel, verbreding van taken en snelle technologische ontwikkelingen maken het noodzakelijk om efficiënter te werken. Verdere digitalisering speelt hierin een belangrijke rol. Innovatie en toepassingen zoals AI kunnen helpen om processen te verbeteren en te versnellen. Dat vraagt wel om voldoende digitaal vakmanschap binnen de organisatie, wat blijvend aandacht vraagt.

Informatiegestuurd (digitaal) samenwerken

Door beter gebruik te maken van data en informatie kunnen we meer inzicht krijgen, gericht sturen en in sommige gevallen ook beter vooruitkijken. Dit ondersteunt het efficiënter digitaal samenwerken. In Houten staat dit nog in de opstartfase. Het gaat onder andere om dashboarding en ontwikkelingen zoals smart city- en digital twin-concepten voor gemeente, bestuur, inwoners, organisaties en andere stakeholders. Goede datakwaliteit en beschikbaarheid van data zijn hierbij randvoorwaardelijk.

Splitsing van de digitale omgeving (WIL)

Het uit elkaar halen van de digitale omgevingen van WIL en Houten, onder andere vanuit beveiligingsoverwegingen voor Houten, kan leiden tot hogere vaste kosten.

Kosten voor werving en selectie

Het aantal moeilijk vervulbare vacatures zal verder toenemen, door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt en de te verwachten uitstroom van personeel als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Specifieke Uitkeringen (SPUK's)

De gemeente Houten ontvangt diverse specifieke uitkeringen (SPUK) van het Rijk. Dit zijn uitkeringen met een vooraf door het Rijk gespecificeerd bestedingsdoel. De hoogte van de uitkering is gelijk aan de uitgaven. Om deze reden worden SPUK's altijd budgetneutraal begroot (= de baten en lasten zijn aan elkaar gelijk). Voor enkele SPUK's was nog geen definitief bestedingsplan gereed of is de hoogte afhankelijk van moeilijk vooraf in te schatten kosten. In deze bestuursrapportage is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de te verwachten hoogte van de SPUK's.

6. Bijstellingen reserves, voorzieningen, kredieten en risico's

6.1 Mutaties reserves

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de mutaties in stortingen en onttrekkingen aan reserves.

Onttrekkingen

Reserve mutaties	Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Bestemmingsres.Programma Transitie in Samenhang	Uitvoeringsplan Sociale Koers 2026	20	0	0	0	0
Bestemmingsres.Programma Transitie in Samenhang	Transformatiefonds Sociaal Domein jeugd Lekstroom	96	0	0	0	0
Bestemmingsres.Programma Transitie in Samenhang	Uitvoeringsplan inburgering 2026	0	62	0	0	0
Bestemmingsreserve BOR	Mutaties bestem.reserve BOR	-190	-186	-190	-182	-182
Bestemmingsreserve BOR	Mutaties bestemmingsreserve BOR 2.0	263	275	235	195	195
Totaal reserve onttrekkingen		190	151	45	13	13

Stortingen

Reserve mutaties	Mutatie	2026	2027	2028	2029	2030
Bestemmingsreserve BOR	Mutaties bestemmingsreserve BOR 2.0	-146	-146	-146	-146	-146
Bestemmingsreserve BOR	Omzetten constructie reserve BOR	1.603	1.387	1.190	580	190
Totaal reserve stortingen		1.456	1.241	1.044	434	44
Totaal reserve mutaties		1.646	1.392	1.089	447	57

Toelichting financiële bijstellingen

Uitvoeringsplan sociale koers 2026

De aankomende jaren werken we samen met partners en inwoners aan de Sociale Koers. Deze middelen zetten we in voor o.a. communicatie, organiseren van bijeenkomsten en ondersteuning van activiteiten in het kader van het Uitvoeringsprogramma Sociale Koers. Hiervoor is een onttrekking uit de reserve Programma Transitie in Samenhang nodig.

Transformatiefonds Sociaal Domein jeugd Lekstroom

De resterende middelen uit het transformatiefonds zullen in 2026 volledig worden besteed. Deze middelen worden conform de doelstelling van dit fonds ingezet om de regionale transformatie verder vorm te geven. Het betreft met name activiteiten en projecten binnen het beleidsveld jeugd die bijdragen aan de verdere ontwikkeling en verbetering van de jeugdhulp in de regio Lekstroom. De inzet van deze middelen richt zich onder andere op het versterken van de regionale samenwerking, het doorontwikkelen van werkwijzen en voorzieningen binnen de jeugdhulp en het ondersteunen van lopende en nieuwe transformatie-initiatieven. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de doelstellingen uit het transformatieplan Zorg voor Jeugd regio Lekstroom.

Uitvoeringsplan inburgering 2026

Het restant in de reserve voor inburgering zetten we in 2027 in voor het uitvoeringsplan 2026.

Mutaties en omzetten constructie reserve BOR

Vanwege het overgaan op een nieuwe systematiek met betrekking tot de reserve BOR zijn de begrote lasten en baten vanuit de reserve gemuteerd naar 0. De stortingen in de bestemmingsreserve BOR worden omgezet in een stelpost kapitaallasten. Hierdoor zijn er geen toekomstige stortingen in de reserve meer van toepassing. Omdat deze mutaties via de exploitatie liepen zorgen deze voor een technisch

effect op het begrotingssaldo. Het effect is € 73.000 op de onttrekkingen en € 146.000 op de stortingen. Per saldo een voordeel van € 73.000 in 2026.

6.2 Mutaties voorzieningen

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de mutaties in stortingen en onttrekkingen aan voorzieningen.

Onttrekkingen

(- = verhoging van de onttrekking; + = verlaging van de onttrekking)

Voorzieningen onttrekkingen	Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Verhoging storting voorziening groot onderhoud ivm reparatie dak Kringloop	Duurzame leefomgeving	-10	-10	-10	-10	-10
Totaal onttrekkingen voorzieningen		-10	-10	-10	-10	-10

Dotaties

(- = verlaging van de dotatie; + = verhoging van de dotatie)

Voorzieningen dotaties	Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Financiële ontwikkelingen Huis van Houten (structureel)	Samen Leven	135	135	135	135	135
Grootonderhoudsplan MFA Limes	Samen Leven	50	50	50	50	50
Verhoging storting voorziening groot onderhoud ivm reparatie dak Kringloop	Duurzame leefomgeving	10	10	10	10	10
Totaal dotaties voorzieningen		195	195	195	195	195
Totaal mutaties voorzieningen		185	185	185	185	185

6.3 Mutaties investeringskredieten

Onderwerp	Bedrag
Krediet 2026 vrijgeven voor WRP 2024-2027	1.090
Bijstelling krediet voor bomen en elementen	-192
Reconstructie parkeereiland	27
Verhoging krediet veegmachine	65
Afsluiten krediet afkoppelen en ontstenen	-199

Toelichting mutaties

Krediet 2026 vrijgeven voor WRP 2024-2027 - krediet van € 1.090.000

Kredietverlening WRP 2024-2027 (raadsvoorstel 657692 d.d. 31 oktober 2023) voor:

1. Bewonersmaatregelen WRP 2026 - afkoppelen en groende daken
2. Afkoppelen en ontstenen 2026
3. Vervangen riolen 2026
4. Vervanging mech/electr (wrp) 2026
5. Klimaatadaptatie extreme neerslag 2026

Bijstelling krediet voor bomen en elementen kredietverlaging van € 192.000

Het budget wat in het MJOP opgenomen is voor vervanging bomen 2026 is te hoog (42.000). Na herijking van het budget inhaalslag elementen 2026 blijkt er minder nodig te zijn (150.000). Daarom een bijstelling in de 1e bestuursrapportage 2026.

Reconstructie parkeereiland krediet van € 27.000

Budget Reconstructie Parkeereiland naar 2026; voortaan activeren we deze middelen (conform BBV) in plaats van dat het budget ten laste van de exploitatie komt.

Kredietverhoging veegmachinekrediet van € 65.000

De grote veegwaggen moet in 2026 worden vervangen. Deze wordt gebruikt voor straatreiniging, maar ook om de onkruid op te ruimen die vrijkomt door het borstelen van het onkruid op verharding. Voor het bedrag van de investering is rekening gehouden met een standaard indexatie ten opzichte van de investering bij de aankoop van de vorige veegwaggen. Uit marktconsultatie is echter gebleken dat er meer geld nodig is om een nieuwe veegwaggen te kopen die vergelijkbaar is.

Afsluiten krediet afkoppelen en ontstenen (WRP 2024-2027) van € 199.000

Dit krediet is voor 2026 niet nodig, in verband met vertraging, en kan worden afgesloten.

Mutaties niet in deze bestuursrapportage meegenomen

Voor de projecten herstel kanaaldijk Oost en de doorfietsroute Houten-Nieuwegeid-Utrecht zijn externe bijdragen beschikbaar. Voor kanaaldijk Oost vanuit VWS en voor de doorfietsroute vanuit de provincie Utrecht. We zijn in 2025 gestart met de voorbereidingen voor beide projecten en komen zo snel als mogelijk naar de raad met een raadsvoorstel.

6.4 Mutaties risico's en onzekerheden

Kwantitatieve risico's

Er zijn geen nieuwe risico's gemeld die het weerstandsvermogen van de gemeente raken.

(Overige) niet kwantificeerbare risico's

Er zijn geen nieuwe risico's gemeld die het weerstandsvermogen van de gemeente raken.